

Monnikenwerk

Eduardo Tarilonte is bezig met een missie om ons te voorzien van epische plug-ins. Dit keer gaan we terug naar het klooster in de donkere middeleeuwen onder paus Gregorius de Eerste.

Xtra

- demotrack met meescrollende key editor, demo door Eduardo Tarilonte en Word Builder tutorial
- audiotracks
- handleiding

SPECIFICATIES

- 5 verschillende Gregoriaanse legato's (a, e, i, o, u)
- mmmh-articulatie
- Word Builder met 24 liturgische woorden en 3 articulaties (staccato, snel en langzaam)
- woorden splitsen voor 120 lettergrepen in totaal
- woorden koppelen met True Legato
- een verzameling van 20 Gregoriaanse gezangen verdeeld over 400 frases
- 20 soundscapes, gemaakt met vocale samples
- werkt met Kontakt player: standalone of als vst/au/rta5/aax-plugin-in (64-bit bij aax)

INFO

- **prijs incl:** € 199,-
- **distributie:** Best Service
- **internet:** www.bestservic.de

SCHOLA GREGORIANA HISPANA

Volgens ontwikkelaar en designer Eduardo Tarilonte valt het nog niet mee om een gespecialiseerd koor te vinden dat traditioneel Gregoriaans kan zingen. Er zijn er niet zoveel, en daarnaast zijn ze lang niet allemaal echt goed. Gregoriaans heeft zijn eigen nuances, klank en sfeer; dat kun je dus niet aan de eerste de beste zanggroep overlaten. Voor deze opnamen maakte Tarilonte gebruik van het Schola Gregoriana Hispana, dat al vijfen-twintig jaar in deze stijl zingt. Het koor wordt gedirigeerd door Francisco Javier Lara en is bij de liefhebbers bekend van het album Chant.

door Eppo Schaap > eppo@interface.nl

Cantus is een instrument voor Native Instruments Kontakt of de meegeleverde Kontakt player, waarmee je een groep van twaalf gespecialiseerde zangers Gregoriaanse gezangen kunt laten vertolken. De library bevat een flink aantal kant-en-klaar opgenomen fragmenten van in totaal een uur, die je zo kunt triggeren. Maar daar blijft het niet bij: via de Word Builder kun je zelf teksten samenstellen en die via midi een eigen melodie toewijzen. De Word Builder bevat 24 complete woorden uit het Latijns liturgisch jargon, waarbij de losse lettergrepen ook beschikbaar zijn. Hiermee heb je de keuze uit 120 mogelijkheden. In de Word Builder combineer je de woorden tot zinnen die je kunt opslaan in 26 geheugenplaatsen.

Vloeiende klinkers

Naast gezongen tekst kun je de zangers van Cantus ook klinkers laten zingen (a, e, i, o, u), en ook mmmh. Via key switches bepaal je welke klinker er gezongen wordt en bij het overschakelen gaan ze ook naadloos in elkaar over. Je kunt de klinkers zelfs soepel combineren met woorden uit de Word Builder, wat de praktische bruikbaarheid sterk vergroot. Als je Legato kiest, worden de gezongen lettergrepen op een logische manier met elkaar verbonden, met een natuurlijk portamento dat de menselijke stem eigen is. Maar je

kunt Cantus ook polyfoon gebruiken door op de knop met de paradoxale naam Solo te klikken. Bedenk hierbij dat monniken niet altijd getrainde zangers zijn, waardoor het bereik van het koor beperkt is tot een bescheiden anderhalf octaaf.

Bijregelen

Het basisgebruik van Cantus is eenvoudig, maar je kunt heel veel bijstellen. Zo kun je in de Word Builder voor elke lettergreep (!) parameters aanpassen zoals Start, Length, Volume, Attack, Speed en je kunt kiezen uit Default, Staccato, Fast, Slow. Dat laatste kun je ook met het modulatie wiel of een zelf gekozen controller realtime beïnvloeden. Via de knop Default kun je een bepaalde waarde automatisch op alle volgende stappen toepassen om te veel klikwerk te voorkomen.

In de Word Builder kun je per lettergreep ook nog het nodige aanpassen.

Een fantastische functie is Autovowel. Hiermee kun je na een woord in de Word Builder voor de volgende tonen automatisch de juiste klinker laten volgen uit de vovelsectie voor melismatische frases. Na 'do' komt automatisch o-o-o en als je na 're' blijft door-spelen volgt e-e-e.

Sfeertje inregelen

Eduardo Tarilonte is een sounddesigner pur sang en hij kon het dan ook niet laten om negentien soundscapes toe te voegen die met de samples uit het pakket zijn samengesteld. Deze pads laten uiteenlopende sferen horen; van angstaanjagend tot rustgevend. Ze vormen een welkome aanvulling op het Gregoriaans.

Natuurlijk moet je bij de eerste tonen van Cantus direct aan Enigma denken die de Gregoriaanse zang tot hun handelsmerk verhief, maar deze klanken worden natuurlijk ook op veel andere manieren gebruikt; sinds het succes van *The Da Vinci Code* alleen maar vaker! De klanken roepen sonore, religieuze, mysterieuze maar ook rustgevendende sferen op en ze zijn zeer geschikt voor new age, ambient of cinematografische toepassingen. Het werken met het instrument is behoorlijk eenvoudig en het vereist geen uitgebreide studie van midcontrollers om tot goede resultaten te komen. Toch valt er heel veel bij te regelen als dit nodig is. Complimenten aan de makers, want om alles zo logisch en natuurlijk te laten klinken is veel en complex programmeerwerk nodig geweest.

De opnamen zijn gemaakt met acht Neumann microfoons en de geluidskwaliteit is onberispelijk.

Nagalm is bij deze stijl een integraal onderdeel van de klank. De reverb van Kontakt dan ook intensief gebruikt en daarbij valt op dat deze niet altijd de dichtheid en warmte heeft die nodig is om het klankbeeld helemaal af te maken. Gelukkig zijn de opnamen zelf droog. Je kunt de interne reverb ook op nul zetten (er wordt dan ook geen rekenkracht verbruikt) en in je host of daw je eigen favoriete reverbplug-in gebruiken.

Conclusie

Eduardo Tarilonte heeft samen met Best Service een slimme Kontakt-interface ontworpen, waarin je fantastisch klinkende Gregoriaanse klanken en gezangen op een flexibele manier kunt combineren. Er zijn standaard frases, maar er is ook genoeg eigen inbreng mogelijk. En de geluidskwaliteit is zeer overtuigend. Dit is het vocale instrument waarop we sinds de jaren negentig hebben gewacht. ■

HET OORDEEL

- + zeer realistisch Gregoriaans
- + gebruiksvriendelijk
- + veel preset frases, maar ook eigen zinnen en melodieën
- + Autovowel
- interne reverb van Kontakt komt kwalitatief wat te kort
- toonbereik bij polyfoon koorgebruik beperkt